

Säkerhetsdatablad

Enligt 1907/2006/EG, Artikel 31

Datum för utskrift: 25.03.2014

Revisions nr. 3

Omarbetad: 25.03.2014

AVSNITT 1: Namnet på ämnet/blandningen och bolaget/företaget

- **1.1 Produktbeteckning**
- **Handelsnamn: Manganese (II) Sulphate Monohydrate (31% Mn)**
- **Artikelnummer: 158576**
- **1.2 Relevanta identifierade användningar av ämnet eller blandningen och användningar som det avråds från**
Ingen ytterligare relevant information finns till förfogande.
- **Ämnets användning / tillredningen**
mikronäringsämne.
Gödsel
- **1.3 Närmare upplysningar om den som tillhandahåller säkerhetsdatablad**
- **Tillverkare/leverantör:**
AZELIS
Posthofbrug 12, box 6
B-2600 Antwerp
Belgium
- **Område där upplysningar kan inhämtas:**
Azelis
E mail: sds@azelis.com
- **1.4 Telefonnummer för nödsituationer:**
+ 33 (0) 1 44 73 10 02 (Carechem 24*7)
För råd om kemiska olyckor, spill, bränder eller första hjälpen
Nationell kris telefonnummer:
Czech Republic: Toxikologické informační středisko (TIS), Klinika nemoci z povolání, Na Bojišti 1, 128 08 Praha 2, Tel – nonstop: + 420 224 919 293, + 420 224 915 402
France : Orfila 01.45.42.59.59
Netherlands: National vergiftiging info centrum: 030-2748888
Denmark Giftlinien +45 82 12 12 12
Sverige +46 08-33 12 31
Norge Giftcentralen +47 22 59 13 00
Schweizerisches Toxikologisches Informationszentrum Telefon +41 145
Finland: Myrkytystietokeskus, puh. 09-471977 tai 09-4711/Myrkytystietokeskus
Vergiftungsinformationszentrale Wien Telefon +43 1 4064343
Romania: BIROUL PT REGULAMENTUL SANITAR INTERNATIONAL SI INFORMARE TOXICOLOGICA: +4021 318 36 06
Serbia - Nacionalni centar za kontrolu trovanja: + 381 11 266 11 22
Turkey - Acil Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü: 114
Hungary - Health Toxicological Information Service, H-1096 Budapest, Nagyvárad tér 2: +36 80 20 11 99 (free of charge within Hungary)
Croatia - Broj telefona službe za izvanredna stanja: 112
Greece - ΤΗΛ. ΚΕΝΤΡΟΥ ΔΗΛΗΤΗΡΙΑΣΕΩΝ : 210-77.93.777
SLOVAKIA Núdzové telefónne číslo: Národné toxikologické informačné centrum, tel: 02/ 5477 4166
Russia - Toxicological Information Centre: 8 (495) 621-68-85; 8 (495) 621-68-85

AVSNITT 2: Farliga egenskaper

- **2.1 Klassificering av ämnet eller blandningen**
- **Klassificering enligt förordning (EG) nr 1272/2008**

GHS08 hälsofara

STOT RE 2

H373 Kan orsaka organskador genom lång eller upprepad exponering.

(Fortsättning på sida 2)

Handelsnamn: Manganese (II) Sulphate Monohydrate (31% Mn)

(Fortsättning från sida 1)

GHS05 frätande

Eye Dam. 1 H318 Orsakar allvarliga ögonskador.

GHS09 miljöfarligt

Aquatic Chronic 2 H411 Giftigt för vattenlevande organismer med långtidseffekter.

Klassificering enligt rådets direktiv 67/548/EG eller direktiv 1999/45/EG

Xn; Hälsoskadlig

R48/20: Farligt: risk för allvarliga hälsoskador vid långvarig exponering genom inandning.

Xi; Irriterande

R41: Risk för allvarliga ögonskador.

N; Miljöfarlig

R51/53: Giftigt för vattenlevande organismer, kan orsaka skadliga långtidseffekter i vattenmiljön.

Speciella hänvisningar beträffande risker för människa och miljö:

Produkten är märkningspliktig på grundval av beräkningsmetoden för EG:s "Allmänna klassificeringsdirektiv för tillredningar" i sin slutgiltiga version.

Klassificeringssystem:

Klassificeringen motsvarar bestämmelserna i bilag B beträffande den Österrikiska Förordningen över Kemikalier, men har kompletterats med uppgifter ur facklitteratur och med firmauppgifter.

2.2 Märkningsuppgifter**Märkning enligt förordning (EG) nr 1272/2008**

Produkten är klassificerad och märkt enligt CLP-förordningen.

Farosymboler

GHS05 GHS08 GHS09

Signalord Fara**Riskbestämmande komponenter för etikettering:**

Mangan(II)sulfatmonohydrat

Faroangivelser

H318 Orsakar allvarliga ögonskador.

H373 Kan orsaka organskador genom lång eller upprepad exponering.

H411 Giftigt för vattenlevande organismer med långtidseffekter.

Skyddsangivelser

P260 Inandas inte damm/rök/gaser/dimma/ångor/sprej.

P261 Undvik att inandas damm/rök/gaser/dimma/ångor/sprej.

P301+P312 VID FÖRTÄRING: Vid obehag, kontakta GIFTINFORMATIONSCENTRALEN/läkare/...

P304+P340 VID INANDNING: Flytta personen till frisk luft och se till att andningen underlättas.

P312 Vid obehag, kontakta GIFTINFORMATIONSCENTRALEN/läkare/...

P501 Innehållet / behållaren avfallshanteras enligt lokala / regionala / nationella / internationella föreskrifter.

(Fortsättning på sida 3)

Säkerhetsdatablad

Enligt 1907/2006/EG, Artikel 31

Datum för utskrift: 25.03.2014

Revisions nr. 3

Omarbetad: 25.03.2014

Handelsnamn: Manganese (II) Sulphate Monohydrate (31% Mn)

(Fortsättning från sida 2)

- **2.3 Andra faror**
- **Resultat av PBT- och vPvB-bedömningen**
- **PBT:** Ej användbar.
- **vPvB:** Ej användbar.

AVSNITT 3: Sammansättning/information om beståndsdelar

- **3.1 Kemisk karakterisering: Ämnen**
- **CAS-nr. beteckning**
10034-96-5
- **Identifikationsnummer**
- **EG-nummer:** 232-089-9
- **Indexnummer:** 025-003-00-4
- **3.2 Kemisk karakterisering: Blandningar**

- **Farliga ingredienser:**

CAS: 10034-96-5 EINECS: 232-089-9 Indexnummer: 025-003-00-4	Mangan(II)sulfatmonohydrat Xn R48/20 Xi R41 N R51/53 <hr style="border-top: 1px dashed black;"/> STOT RE 2, H373 Eye Dam. 1, H318 Aquatic Chronic 2, H411
---	--

- **Ytterligare hänvisningar:** De angivna farohänvisningarnas ordalydelse framgår av kapitel 16.

AVSNITT 4: Åtgärder vid första hjälpen

- **4.1 Beskrivning av åtgärder vid första hjälpen**
- **Allmänna hänvisningar:**
 Klädesplagg som förorenats med produkten skall omedelbart avlägsnas.
 Förgiftningssymptom kan uppträda först efter många timmar. Av denna anledning krävs läkarövervakning i minst 48 timmar efter ett olycksfall.
 Vid besvär sök läkarvård.
- **Vid inandning:** Tillförsel av friskluft, vid besvär kontakta läkare.
- **Vid kontakt med huden:** I allmänhet kan produkten ej irritera huden.
- **Vid kontakt med ögonen:**
 Spola ögonen öppna i flera minuter under rinnande vatten.
 Ta eventuellt af kontaktlinser
- **Vid förtäring:**

Kontakta läkare omedelbart.

Skölj munnen ordentligt.

- **4.2 De viktigaste symptomen och effekterna, både akuta och fördröjda**
 Ingen ytterligare relevant information finns till förfogande.
- **4.3 Angivande av omedelbar medicinsk behandling och särskild behandling som eventuellt krävs**
 Ingen ytterligare relevant information finns till förfogande.

SE

(Fortsättning på sida 4)

Handelsnamn: Manganese (II) Sulphate Monohydrate (31% Mn)

(Fortsättning från sida 3)

AVSNITT 5: Brandbekämpningsåtgärder

- **5.1 Släckmedel**
- **Lämpliga släckningsmedel:**
CO₂, släckningspulver eller spridd vattenstråle. Större bränder skall bekämpas med spridd vattenstråle eller alkoholbeständigt skum.
- **5.2 Särskilda faror som ämnet eller blandningen kan medföra**
Ingen ytterligare relevant information finns till förfogande.
- **5.3 Råd till brandbekämpningspersonal**
- **Speciell skyddsutrustning:**
Använd andningsskyddsutrustning som är oberoende av omgivningsluften.
Använd helskyddsdräkt.

AVSNITT 6: Åtgärder vid oavsiktliga utsläpp

- **6.1 Personliga skyddsåtgärder, skyddsutrustning och åtgärder vid nödsituationer**
Använd skyddsutrustning. Håll oskyddade personer på avstånd.
Undvik kontakt med huden och ögonen
- **6.2 Miljöskyddsåtgärder:**
När produkten kommit in i vattendrag eller avloppsnät, skall vederbörande myndigheter underrättas.
Förhindra produkten att tränga ner i avloppsnät/ytvatten/grundvatten.
- **6.3 Metoder och material för inneslutning och sanering:**
Omhänderta förorenat material som avfall enligt punkt 13.
Se till att ventilationen är tillräcklig.
Fyll det uppsamlade materialet i märkt behållare
- **6.4 Hänvisning till andra avsnitt**
Information beträffande säker hantering se kapitel 7.
Information beträffande personlig skyddsutrustning se kapitel 8.
Information beträffande avfallshantering se kapitel 13.

AVSNITT 7: Hantering och lagring

- **7.1 Försiktighetsmått för säker hantering**
Sedvanliga försiktighetsåtgärder vid hantering av kemikalier skall iakttas.
Undvik dammbildning.
Sörj för god ventilation/utsug på arbetsplatsen.
Undvik hud- och ögonkontakt.
- **Hänvisningar beträffande brand- och explosionsskydd:**
Normala åtgärder för förebyggande brandskydd.
- **7.2 Förhållanden för säker lagring, inklusive eventuell oförenlighet**
- **Lagring:**
- **Krav på lagerutrymmen och behållare:** Förvaras på kall, torr plats och i täta behållare.
- **Hänvisningar beträffande sammanlagring:** Erfordras ej.
- **Ytterligare uppgifter till lagringsvillkoren:** Förvara behållaren tätt tillsluten.
- **7.3 Specifik slutanvändning** Ingen ytterligare relevant information finns till förfogande.

AVSNITT 8: Begränsning av exponeringen/personligt skydd

- **Ytterligare hänvisningar beträffande utformning av tekniska anläggningar:**
Inga övriga uppgifter, se punkt 7.

(Fortsättning på sida 5)

Handelsnamn: Manganese (II) Sulphate Monohydrate (31% Mn)

(Fortsättning från sida 4)

8.1 Kontrollparametrar**Ämnen med yrkeshygieniska gränsvärden som bör övervakas:**

Produkten innehåller inga relevanta mängder av ämnen med arbetsplatsrelaterade gränsvärden som skall övervakas.

Ytterligare hänvisningar:

De vid framställningen gällande listorna har använts som utgångspunkt.
Använd tekniska åtgärder för att minska på luftföroreningarna.

8.2 Begränsning av exponeringen**Personlig skyddsutrustning:****Allmänna skydds- och hygienåtgärder:**

Sedvanliga försiktighetsåtgärder vid hantering av kemikalier skall iakttas.
Undvik kontakt med livsmedel, drycker och fodermedel.
Tvätta händerna före raster och efter arbetet.

Ögondusch och säkerhet dusch skulle finnas tillgängliga vid hantering av denna produkt

Andningsskydd:

Vid kortvarig eller ringa belastning - använd andningsfilterutrustning; vid intensiv resp. längre exponering - använd andningsskyddsutrustning som är oberoende av omgivningsluften.

NIOSH eller europeisk standard EN 149 godkänd respirator.

Handskydd:

Skyddshandskar

DIN/EN 374

Handskmaterialet måste vara tätt och beständigt mot produkt/ämne/tillredning.

Handskmaterial

Val av lämplig handske är inte enbart beroende av material utan även av andra kvalitetskriterier och varierar från en tillverkare till nästa.

Handskmaterialets penetreringstid

Exakt penetrationstid fastställs av skyddshandskarnas tillverkare och skall beaktas.

Ögonskydd:

Tättslutande skyddsglasögon

(EN 166)

Kroppsskydd: Använd lämpliga skyddskläder.**AVSNITT 9: Fysikaliska och kemiska egenskaper****9.1 Information om grundläggande fysikaliska och kemiska egenskaper****Allmänna uppgifter****Utseende:**

Form: Kristallint pulver
Färg: Vitaktig

Rosa

Lukt: Luktfri

pH-värde: 3,0-3,5

(Fortsättning på sida 6)

Säkerhetsdatablad

Enligt 1907/2006/EG, Artikel 31

Datum för utskrift: 25.03.2014

Revisions nr. 3

Omarbetad: 25.03.2014

Handelsnamn: Manganese (II) Sulphate Monohydrate (31% Mn)

(Fortsättning från sida 5)

· Tillståndsäändring	
Smältpunkt/smältområde:	700 °C
Kokpunkt / kokområde:	850 °C
· Flampunkt:	Ej användbar.
· Lättantändlighet (fast, gasformig):	Ej bestämd.
· Tändtemperatur:	
Sönderdelningstemperatur:	Ej bestämd.
· Självantändbarhet:	Produkten är ej självantändande.
· Explosionsfara:	Produkten är ej explosiv.
· Explosionsgränser:	
Nedre:	Ej bestämd.
Övre:	Ej bestämd.
· Ångtryck:	Ej användbar.
· Densitet vid 20 °C:	2,9 g/cm ³
· Relativ densitet	Ej bestämd.
· Ångdensitet	Ej användbar.
· Förångningshastighet	Ej användbar.
· Löslighet i / blandbarhet med Vatten:	393 g/l Olöslig.
· Viskositet:	
Dynamisk:	Ej användbar.
Kinematisk:	Ej användbar.
· 9.2 Annan information	Ingen ytterligare relevant information finns till förfogande.

AVSNITT 10: Stabilitet och reaktivitet

- **10.1 Reaktivitet**
- **10.2 Kemisk stabilitet**
- **Termisk sönderdelning / förhållanden som bör undvikas:**
Inget sönderfall vid ändamålsenlig förvaring och hantering.
- **10.3 Risken för farliga reaktioner** Inga farliga reaktioner kända.
- **10.4 Förhållanden som ska undvikas** Ingen ytterligare relevant information finns till förfogande.
- **10.5 Oförenliga material:** Ingen ytterligare relevant information finns till förfogande.
- **10.6 Farliga sönderdelningsprodukter:** Inga farliga sönderfallsprodukter kända.

AVSNITT 11: Toxikologisk information

- **11.1 Information om de toxikologiska effekterna**
- **Akut toxicitet:**
- **Primär retningseffekt:**
- **på huden:** Ingen särskild hälsorisk angiven
- **på ögat:** Ingen särskild hälsorisk angiven.
- **ved förtäring:** Farligt vid förtäring.
- **vid inandning:** Farligt vid inandning.

(Fortsättning på sida 7)

Säkerhetsdatablad
Enligt 1907/2006/EG, Artikel 31

Datum för utskrift: 25.03.2014

Revisions nr. 3

Omarbetad: 25.03.2014

Handelsnamn: Manganese (II) Sulphate Monohydrate (31% Mn)

(Fortsättning från sida 6)

- **Ytterligare toxikologiska hänvisningar:**
Enligt beräkningsmetoden i EG's Allmänna klassificeringsriktlinjer för tillredningar i den senast giltiga versionen kan produkten medföra följande risker:
Hälsoskadlig
Kan orsaka organskador genom lång eller upprepad exponering.

AVSNITT 12: Ekologisk information

- **12.1 Toxicitet**
- **Akvatisk toxicitet:** Ingen ytterligare relevant information finns till förfogande.
- **12.2 Persistens och nedbrytbarhet** Ingen ytterligare relevant information finns till förfogande.
- **12.3 Bioackumuleringsförmåga** Ingen ytterligare relevant information finns till förfogande.
- **12.4 Rörligheten i jord** Ingen ytterligare relevant information finns till förfogande.
- **Ekotoxiska effekter:**
- **Kommentar:** Giftig för fisk.
- **Ytterligare ekologiska hänvisningar:**
- **Allmänna hänvisningar:**
Vattenföroreningsklass 2 (Självutvärdering): risk för vattenförorening.
Låt ej tränga ner i grundvatten, vattendrag eller i avloppsnätet.
I vattendrag även giftig för fisk och plankton.
Giftigt för vattenlevande organismer.
- **12.5 Resultat av PBT- och vPvB-bedömningen**
- **PBT:** Ej användbar.
- **vPvB:** Ej användbar.
- **12.6 Andra skadliga effekter** Ingen ytterligare relevant information finns till förfogande.

AVSNITT 13: Avfallshantering

- **13.1 Avfallsbehandlingsmetoder**
- **Rekommendation:**
Får inte deponeras ihop med hushållsavfall. Får inte tömmas i avloppsnätet.
Destrueras enligt lokala föreskrifter.
- **Ej rengjorda förpackningar:**
- **Rekommendation:** Avfallshanteras enligt myndigheters föreskrifter.

AVSNITT 14: Transport information

- **14.1 UN-nummer**
- **ADR, IMDG, IATA** UN3077
- **14.2 Officiell transportbenämning**
- **ADR** 3077 MILJÖFARLIGT ÄMNE, FAST, N.O.S. (Mangan(II) sulfatmonohydrat)
- **IMDG** ENVIRONMENTALLY HAZARDOUS SUBSTANCE, SOLID, N.O.S. (Manganese(II)-sulfate-Monohydrate), MARINE POLLUTANT
- **IATA** ENVIRONMENTALLY HAZARDOUS SUBSTANCE, SOLID, N.O.S. (Manganese(II)-sulfate-Monohydrate)

(Fortsättning på sida 8)

Säkerhetsdatablad

Enligt 1907/2006/EG, Artikel 31

Datum för utskrift: 25.03.2014

Revisions nr. 3

Omarbetad: 25.03.2014

Handelsnamn: Manganese (II) Sulphate Monohydrate (31% Mn)

(Fortsättning från sida 7)

14.3 Faroklass för transport
ADR

- **Klass** 9 Övriga farliga ämnen och föremål
- **Etikett** 9

IMDG, IATA

- **Class** 9 Miscellaneous dangerous substances and articles.
- **Label** 9

14.4 Förpackningsgrupp

- **ADR, IMDG, IATA** III

- **14.5 Miljöfaror:** Produkten innehåller miljöfarliga ämnen: Mangan(II) sulfatmonohydrat

- **Marine pollutant:** Ja
Symbol (fisk och träd)
- **Särskild märkning (ADR):** Symbol (fisk och träd)
- **Särskild märkning (IATA):** Symbol (fisk och träd)

- **14.6 Särskilda försiktighetsåtgärder** Varning: Övriga farliga ämnen och föremål
- **Kemler-tal:** 90
- **EMS-nummer:** F-A, S-F

- **14.7 Bulktransport enligt bilaga II till MARPOL 73/78 och IBC-koden** Ej användbar.

Transport / ytterligare uppgifter:

- **ADR**
- **Begränsade mängder (LQ)** 5 kg
- **Transportkategori** 3
- **Tunnelrestriktionskod** E
- **UN "Model Regulation":** UN3077, MILJÖFARLIGT ÄMNE, FAST, N.O.S. (Mangan(II)sulfatmonohydrat), 9, III

AVSNITT 15: Gällande föreskrifter

- **15.1 Föreskrifter/lagstiftning om ämnet eller blandningen när det gäller säkerhet, hälsa och miljö**
- **Märkning enligt förordning (EG) nr 1272/2008**
- **Faroangivelser** Se avsnitt 2.
- **Nationella föreskrifter:**
- **Hänvisningar beträffande inskränkning av sysselsättning:**
Beakta inskränkningarna beträffande anställning av ungdomar.

(Fortsättning på sida 9)

Säkerhetsdatablad

Enligt 1907/2006/EG, Artikel 31

Datum för utskrift: 25.03.2014

Revisions nr. 3

Omarbetad: 25.03.2014

Handelsnamn: Manganese (II) Sulphate Monohydrate (31% Mn)

(Fortsättning från sida 8)

- **15.2 Kemikaliesäkerhetsbedömning:** En kemikaliesäkerhetsbedömning har ej gjorts.

AVSNITT 16: Annan information

Uppgifterna är baserade på våra aktuella kunskaper. De representerar emellertid ingen som helst garanti beträffande produkttegenskaper och utgör ingen grund för ett avtalat rättsförhållande.

- **Relevanta fraser**

H318 Orsakar allvarliga ögonskador.

H373 Kan orsaka organskador genom lång eller upprepad exponering.

H411 Giftigt för vattenlevande organismer med långtidseffekter.

R41 Risk för allvarliga ögonskador.

R48/20 Farligt: risk för allvarliga hälsoskador vid långvarig exponering genom inandning.

R51/53 Giftigt för vattenlevande organismer, kan orsaka skadliga långtidseffekter i vattenmiljön.

- **Område som utfärdar datablad:** Q&SHE

- **Tilltalspartner:** sds@azelis.com

- **Förkortningar och akronymer:**

RID: Règlement international concernant le transport des marchandises dangereuses par chemin de fer (Regulations Concerning the International Transport of Dangerous Goods by Rail)

IATA-DGR: Dangerous Goods Regulations by the "International Air Transport Association" (IATA)

ICAO: International Civil Aviation Organization

ICAO-TI: Technical Instructions by the "International Civil Aviation Organization" (ICAO)

ADR: Accord européen sur le transport des marchandises dangereuses par Route (European Agreement concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Road)

IMDG: International Maritime Code for Dangerous Goods

IATA: International Air Transport Association

GHS: Globally Harmonized System of Classification and Labelling of Chemicals

EINECS: European Inventory of Existing Commercial Chemical Substances

ELINCS: European List of Notified Chemical Substances

CAS: Chemical Abstracts Service (division of the American Chemical Society)

- *** Data ändrade gentemot föregående version**